

Вимоги до наукового реферату

Вступник до аспірантури готує реферат з обраної наукової спеціальності. Реферат для вступу до аспірантури – самостійна наукова робота, яка містить систематизовану інформацію за обраною темою, отриману на основі здійсненого інформаційного пошуку та власних узагальнень.

Мета реферату – довести, що вступник володіє знаннями та вміннями, необхідними на початковому етапі проведення дослідження, тому при написанні реферату йому необхідно продемонструвати вміння самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем; сформулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.

Тема реферату обирається вступником самостійно (можна за погодженням із запланованим науковим керівником).

Реферат має бути поданий у зшитому вигляді разом з іншими документами, передбаченими правилами прийому до аспірантури.

Реферат повинен відповідати вимогам до наукових публікацій, які регламентуються державними стандартами. Загальні вимоги: логічна послідовність викладу матеріалу; переконливість аргументації; стислість і точність формулювань, які виключають можливість неоднозначного тлумачення; обґрунтованість висновків та пропозицій щодо проведення подальших досліджень.

Реферат-огляд обсягом 24 сторінки комп'ютерного набору (без списку використаних джерел та додатків), написаний державною мовою з прикладами та резюме іноземною мовою.

Заголовки структурних елементів друкують великими літерами симетрично до тексту без розділових знаків наприкінці. Відстань між заголовком і текстом: 2–3 інтервали. Усі сторінки реферату нумеруються арабськими цифрами: загальна нумерація починається з титульного листа, порядковий номер на ньому не ставиться. Нумерація сторінок повинна бути наскрізною і проставлятися у правому верхньому куті сторінки без крапки.

У рефераті повинно бути відображено: **актуальність** досліджуваної проблеми, **розробленість проблеми** в сучасній вітчизняній та зарубіжній літературі; **обґрунтування методів** дослідження; аналіз та узагальнення результатів.

Структура реферату: титульний аркуш; зміст; вступ; основний текст; висновки; список використаних джерел.

Титульний аркуш є першою сторінкою реферату, і містить: найменування вищого навчального закладу, спеціальність, за якою буде виконуватися майбутнє дослідження; назву роботи; прізвище, ім'я, по батькові вступника до аспірантури; м. Київ та рік.

Зміст реферату подають після титульного аркуша, починаючи з нової сторінки. До змісту включають структурні елементи в такому порядку: вступ;

найменування всіх розділів, підрозділів і пунктів; висновки, додатки, список використаних джерел.

У вступі: обґрунтовуються вибір теми дослідження (на основі проведеного критичного аналізу наукових та інших джерел, аналізу та узагальнення педагогічного досвіду викладачів і наукового спостереження) та його актуальність; визначаються об'єкт і предмет дослідження;

1. формулюються мета і завдання дослідження;
2. конкретизуються обрані методи дослідження;
3. визначаються наукова новизна і практичне значення роботи;
4. за наявності подається інформація про апробацію результатів дослідження (публікації, виступи на конференціях);
5. описується структура реферату.

Основна частина реферату може складатися з розділів, підрозділів. Викладаючи суть роботи, особливу увагу приділяють елементам новизни, які мають місце у рефераті. Основний зміст реферату варто починати з *аналітичного огляду використаних джерел*, в якому вступник до аспірантури окреслює основні етапи розвитку наукової думки із досліджуваної ним проблеми. Критично висвітлюючи роботи попередників, варто назвати ті питання, що залишилися невирішеними і визначити своє місце у розв'язанні проблеми

Висновки – це чіткий виклад головних результатів дослідження. Ця частина містить висновки автора як стосовно суті проблеми, що розглядалась у рефераті, так і стосовно тих питань, які будуть в подальшому досліджуватись у майбутньому дисертаційному дослідженні.

Список використаних джерел. Використані джерела рекомендується розміщувати в алфавітному порядку. У тексті посилання даються у квадратних дужках за номерами списку із зазначенням сторінок – наприклад, [24, с. 15]. Кількість використаних у рефераті джерел не регламентується, це залежить від теми та завдань реферату, але рекомендована кількість – не менше 15 – 20 джерел. Не слід включати до списку ті роботи, на які немає посилань у тексті реферату. Якщо автор робить посилання на будь-які запозичені факти або цитує праці інших авторів, то він обов'язково має зазначити їхнє джерело.

Бібліографічний опис виконується мовою оригіналу. Правила укладання списку джерел в рефераті (і в дисертаціях) визначаються державними стандартами.

Додатки не є обов'язковим елементом реферату. Проте додатки підвищують рівень довіри до результатів дослідження, свідчать про їх достовірність, і вони можуть наводитися за потреби. У додатках вміщують таблиці додаткових цифрових даних; інструкції та методики, ілюстрації допоміжного характеру; додатковий перелік джерел, на які не було посилань у роботі, але які можуть викликати інтерес.

Орієнтовна структура розділів і підрозділів реферату

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. НАЗВА

1.1. Назва

1.2. Назва

1.3. Назва

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. НАЗВА

2.1. Назва

2.2. Назва

2.3. Назва

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

Оформлення реферату

Заголовки структурних частин друкуються симетрично до змісту великими літерами: ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ.

Заголовки підрозділів друкуються з абзацу маленькими літерами (крім першої літери), крапка не ставиться. Відстань між заголовком і текстом: 2-3 інтервали. Кожний розділ і підрозділ необхідно починати з нової сторінки.

Поля вгорі, внизу, зліва – 25 мм, справа – 10 мм. Абзац починається з 5-го знаку. Шрифт Times New Roman, 14 пунктів; інтервал між рядками – 1,5. Нумерація сторінок подається арабськими цифрами без крапки у правому верхньому куті. На титульному аркуші (перша сторінка) номер не ставиться.

Ілюстрації до реферату (малюнки, схеми, графіки, тощо) мають номер і назву. Нумерація подається арабськими цифрами, в межах кожного розділу, наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації та назва подаються під ілюстрацією. Пояснення до скорочень розміщуються також під ілюстрацією (наприклад: Умовні позначення до табл. 1.1).

Номер і назва таблиці друкуються над таблицею: номер справа, а назва жирним шрифтом – у центрі. Якщо таблицю перенесено на другу сторінку, то над другою частиною таблиці вказується: Продовження табл. 3.1. Назви граф у таблиці друкуються з великою літери. Назви підзаголовків – з малої, якщо вони продовжують речення назви графа, і з великої, якщо вони є самостійною назвою. Посилання у тексті роботи на таблицю або рисунок оформлюється таким чином: (див. табл. 3.1), (див. рис. 1.2), або: «Як це видно із табл. 3.1.»

Посилання на використану літературу та джерела у тексті оформлюються згідно з нумерацією списку використаної літератури, наприклад: О. Б. Бігич [1, с. 5], де перший знак – порядковий номер за списком, другий – номер цитованої сторінки.

Критерії оцінювання наукового реферату

Оцінювання наукової роботи, представленої у формі реферату, здійснюється за принципом повної/неповної відповідності вимогам до змісту, структури та форми, що висуваються до такої форми наукової роботи здобувача. За повне виконання вимог до форми, структури та змісту здобувач може набрати 70 балів (див. табл. 1). При оцінюванні наукового реферату враховується:

– самостійність у розробці проблеми (творчий характер, вміння аналізувати теоретичний матеріал, обґрунтованість сформульованих виводів/рекомендацій); якість оформлення роботи (стиль викладу, грамотність, бібліографія, ілюстративний матеріал);

– повнота письмової презентації (чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура наукового мовлення).

Таблиця 1

Оцінювання реферату для вступу до аспірантури

№ з/п	Об'єкти оцінювання	Максимальна кількість балів	Оцінювання	Оцінка в балах
ЗМІСТ ВІДПОВІДІ	<ul style="list-style-type: none"> належним чином обґрунтована актуальність досліджуваної теми; 	50	виконання всіх вимог до змісту	50
	<ul style="list-style-type: none"> змістовне та аргументоване висвітлення розглядуваної проблематики; 		невиконання однієї вимоги до змісту	40
	<ul style="list-style-type: none"> глибоке знання основ відповідної теоретичної парадигми, в межах якої здійснено розвідку; 		невиконання двох вимоги до змісту	30
	<ul style="list-style-type: none"> наукова робота виконана на високому науково-теоретичному і методичному рівні; 		невиконання трьох вимоги до змісту	20
	<ul style="list-style-type: none"> висновки і рекомендації є переконливими; вільне володіння матеріалом дослідження; детальний аналіз релевантних проблематиці дослідження методичних/педагогічних ситуацій. 		невиконання чотирьох вимоги до змісту	10
ФОРМА ВІДПОВІДІ	<ul style="list-style-type: none"> володіння нормами наукового академічного викладу матеріалу; дотримання необхідних міжфразових зв'язків; доцільне вживання відповідних наукових термінів; 	20	<ul style="list-style-type: none"> виконання всіх вимог до форми відповіді, наявність не більше трьох незначних помилок граматичного, 	менше 5

	<ul style="list-style-type: none"> • чіткість і правильність оформлення всіх покликань у тексті наукової роботи та в списку використаних джерел; • обсяг вихідного тексту – 24-30 сторінок 		<p>лексичного, стилістичного характеру;</p> <ul style="list-style-type: none"> • невиконання однієї вимоги до форми, допускається до чотирьох помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру; • невиконання двох вимог до форми, допускається до шести незначних помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру; • невиконання трьох та більше вимог до форми, наявність більше шести помилок лексичного, граматичного та стилістичного характеру. 	<p style="text-align: center;">16</p> <p style="text-align: center;">12</p> <p style="text-align: center;">8</p>
		РАЗОМ 70		

Підсумковий бал за науковий реферат для вступу на навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні виставляється за Таблицею 2.

Таблиця 2

Таблиця переведення кількості балів за зміст і форму реферату у шкалу балів за виконання наукового реферату

Кількість балів за зміст і форму	Бал за виконання реферату (підсумковий бал)	Кількість балів за зміст і форму	Бал за виконання реферату (підсумковий бал)	Кількість балів за зміст і форму	Бал за виконання реферату (підсумковий бал)
0–31	не склав	45	150	59	178
32	124	46	152	60	180
33	126	47	154	61	182
34	128	48	156	62	184
35	130	49	158	63	186
36	132	50	160	64	188
37	134	51	162	65	190
38	136	52	164	66	192
39	138	53	166	67	194
40	140	54	168	68	196
41	142	55	170	69	198
42	144	56	172	70	200
43	146	57	174		
44	148	58	176		

